

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Nr.

NECLASIFICAT

APROB

**Președintele Consiliului Suprem
de Apărare a Țării**

KLAUS WERNER IOHANNIS

Avizat

Prim-ministru

ION - MARCEL CIOLACU

MEMORANDUM

**De la : ANGEL TÎLVĂR,
Ministrul apărării naționale**

**Avizat: MARIAN NEACȘU,
Viceprim-ministru**

**LUMINIȚA – TEODORA ODOBESCU,
Ministrul afacerilor externe**

**ALINA – ȘTEFANIA GORGHIU,
Ministrul justiției**

**TEMA: APROBAREA SEMNĂRII MEMORANDUMULUI DE ÎNȚELEGERE
PRIVIND COOPERAREA MILITARĂ ÎNTRE GUVERNUL ROMÂNIEI,
REPREZENTAT DE MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE, ȘI GUVERNUL
REPUBLICII ARABE EGIPT, REPREZENTAT DE MINISTERUL APĂRĂRII**

NECLASIFICAT

a) Context

Republica Arabă Egipt reprezintă unul dintre cei mai vechi și mai importanți parteneri ai României în rândul statelor arabe, relațiile diplomatice dintre România și Egipt fiind stabilite în anul 1906.

Republica Arabă Egipt este cel mai important partener comercial al României în regiunea Orientului Mijlociu extins. Datorită acestui fapt, există o dorință de diversificare și aprofundare a cooperării cu Egiptul, mai ales în domenii strategice, precum industria de apărare, transporturi, securitate cibernetică, educație, dar și alte domenii.

România are un rol important în ceea ce privește procesul consolidării relațiilor dintre Uniunea Europeană și Egipt, sprijinind cooperarea dintre cele două părți, mai ales în formate precum Consiliul de Asociere UE - Egipt.

Uniunea Europeană este ferm angajată în asigurarea de sprijin pentru R. A. Egipt în abordarea provocărilor actuale, în contextul mediului complex al evoluțiilor înregistrate la nivel economic, social, politic și de securitate. Prioritățile de parteneriat convenite în cadrul Politici Europene de Vecinătate urmăresc să abordeze provocările cu care se confruntă UE și Egiptul, să promoveze interesele comune și să garanteze stabilitatea pe termen lung pe ambele țărmuri ale Mediteranei.

În ceea ce privește relația R.A. Egipt-NATO, este de precizat că statul partener s-a alăturat formatului de cooperare Dialog Mediteranean (MD) în anul 1994, deși, pentru o perioadă lungă de timp, a manifestat o atitudine rezervată față de Alianță. Cu toate acestea, în ultimii ani situația s-a schimbat semnificativ prin intensificarea dialogului politic și activități comune de schimb de experiență, culminând cu stabilirea misiunii diplomatice a R.A. Egipt la NATO, în luna ianuarie 2017. În acest context, cooperarea NATO-Egipt a dezvoltat și o componentă politico-militară, în cadrul acestui parteneriat Programul Individual de Cooperare și Parteneriat al Egiptului din 2014 asigură cooperarea în domenii precum dialog politic, lupta împotriva terorismului, neproliferare, dezarmare și controlul armamentelor, instruire și educație, precum și apărare cibernetică.

Un alt aspect important îl reprezintă faptul că R.A. Egipt a fost primul stat participant la Dialogul Mediteranean, care a deschis și găzduiește un Centru de Instruire și Educație în domeniul Parteneriatelor (PTEC), afiliat NATO din anul 2011, respectiv Centrul Regional de la Cairo pentru Instruire în soluționarea conflictelor și menținerea păcii. Totodată, Egiptul este interesat de utilizarea mecanismelor de tip Fond Aliat de Asistență (Trust Fund-TF).

b) Istoricul negocierilor

În vederea stabilirii cadrului juridic al cooperării militare bilaterale, în anul 1996, a fost aprobată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării negocierea unui tratat.

Inițial, tratatul se dorea a fi încheiat la nivel departamental, însă, ca urmare a modificărilor suferite de legislația din România, prin intrarea în vigoare a Legii nr. 590/2003 privind tratatele, și având în vedere domeniile de cooperare care fac obiectul acestui document, partea română a considerat necesară încheierea tratatului la nivel guvernamental. Totodată, încheierea la un astfel de nivel este preferabilă în ceea ce privește

statele cu sistem diferit de drept, din perspectiva necesității reglementării exercitării jurisdicției (în special penale) asupra personalului aflat pe teritoriul celui alt stat.

Dinamica discuțiilor cu partenerul egiptean a fost una fluctuantă, acestea desfășurându-se preponderent prin corespondență și, în câteva situații, prin întâlniri directe. Cele mai importante discuții, dată fiind finalitatea lor, au fost purtate la Cairo, în 2015, la nivel de experți. Cu respectiva ocazie, a fost agreat de către partenerul extern ca documentul să fie încheiat la nivel guvernamental. Deși acest moment a reprezentat o evoluție importantă, partenerul egiptean a revenit succesiv asupra celor convenite în 2015, aducând, în special, modificări prevederilor legate de jurisdicția aplicabilă personalului.

Pe parcursul negocierilor, partea română a solicitat, de asemenea, introducerea în text a unei prevederi specifice de încetare a valabilității *Acordului între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Republicii Arabe Egipt privind cooperarea în domeniile tehnico-militar și economico-militar, semnat la București, la 16.04.1976*.

Ulterior unei perioade de relativă stagnare a negocierilor, cât și ca urmare a transformărilor politice prin care a trecut Republica Arabă Egipt, în decembrie 2022, partenerul egiptean a transmis un nou proiect al documentului internațional. De această dată, prin textul transmis, au fost acceptate propunerile avansate de partea română, inclusiv cele referitoare la jurisdicție.

Cu toate că cele două părți au convenit semnarea documentului, pe durata vizitei prim-ministrului României, la Cairo, din luna ianuarie 2023, în baza Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 14 din 31.01.2023, ca urmare a unor modificări operate de partenerul egiptean asupra articolului referitor la jurisdicție, neacceptabile pentru partea română, semnarea nu a mai avut loc.

În vederea identificării unei soluții favorabile de text pentru cele două părți, în luna noiembrie 2023, a avut loc o rundă de negocieri directe, la Cairo, unde au participat experți din cadrul Ministerului Apărării Naționale și din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

În urma runde de negocieri purtate la Cairo, textul proiectului de Acord a fost convenit la nivel de experți. Cu privire la textul rezultat pe jurisdicție, în urma negocierilor, acesta a reprezentat maximul de concesie al celor două părți.

Cu toate acestea, în luna ianuarie 2024, partenerul egiptean, a transmis textul proiectului de Acord, însă documentul prezenta amendamente, atât legate de forma documentului, cât și pe fond, inclusiv în ceea ce privește jurisdicția. În urma analizei operate atât la nivelul Ministerului Apărării Naționale, cât și la nivelul Ministerului Afacerilor Externe, a rezultat că textul astfel transmis nu este acceptabil de partea română, continuând astfel corespondența pe subiect.

În luna septembrie 2024, în urma analizării ultimei variante transmise de partenerul egiptean, la nivelul structurilor de specialitate ale Ministerului Apărării Naționale, a fost comunicat partenerului extern faptul că textul poate fi considerat convenit la nivel de experți.

c) Prevederile relevante ale proiectului de Acord

Proiectul de document supus aprobării are ca obiectiv crearea cadrului juridic general, în vederea consolidării cooperării în domeniul apărării. Documentul conține prevederi referitoare la scop, domenii de cooperare și formele acesteia, protecția informațiilor clasificate schimbate, jurisdicție, aspecte financiare și legale, soluționarea disputelor și prevederi finale.

d) Propuneri

1. Semnarea *Memorandumului de înțelegere privind cooperarea militară între Guvernul României, reprezentat de Ministerul Apărării Naționale și Guvernul Republicii Arabe Egipt, reprezentat de Ministerul Apărării*, de către ministrul apărării naționale sau un reprezentant împuternicit în acest sens;

2. Eliberarea, de către Ministerul Afacerilor Externe, a deplinelor puteri necesare semnării, la momentul oportun.

Anexă: proiectul *Memorandumului de înțelegere privind cooperarea militară între Guvernul României, reprezentat de Ministerul Apărării Naționale și Guvernul Republicii Arabe Egipt, reprezentat de Ministerul Apărării*, în limbile română și engleză, 8 file neclasificat.